

Institut za javnu upravu: kratki prikaz aktivnosti

Zoran Pičuljan*

Prikaz

U ovom članku želio bih ukratko prikazati rad Instituta za javnu upravu u razdoblju od ožujka 2004. do ožujka 2005. godine te naznačiti smjernice njegova daljnjeg djelovanja u 2005. godini. Prije toga bih nove čitatelje našeg časopisa podsjetio na nekoliko činjenica u svezi s dosadašnjim djelovanjem Instituta.

Institut za javnu upravu osnovan je kao udruga građana 29. prosinca 1997. godine u Zagrebu.

Cilj njegova osnivanja bio je okupljanje pravnika i stručnjaka iz tijela državne uprave, jedinica lokalne uprave i samouprave, visokih učilišta, znanstvenih instituta i drugih javnih ustanova radi unapređivanja i proučavanja uprave. U Institutu je učlanjeno 220 članova iz cijele Hrvatske.

Osnovna djelatnost Instituta realizirala se u najvećoj mjeri organiziranjem tribina o aktualnim pitanjima javne uprave, znanstveno-stručnim savjetovanjima o položaju i važnim institutima javne uprave te objavljivanjem "Hrvatske javne uprave", jedinog specijaliziranog časopisa za teoriju i praksu javne uprave u zemlji.

Tijekom svog postojanja Institut je surađivao s brojnim ustanovama i stručnjacima. Do sada je najbolja suradnja ostvarena s katedrama upravne znanosti i upravnog prava Pravnog fakulteta u Zagrebu i Središnjim državnim uredom za upravu (dugo godina ministarstvom koje je u svom djelokrugu bilo zaduženo za upravu i lokalnu samoupravu).

Problemi u dosadašnjem djelovanju Instituta proizlazili su iz nedostatnih financijskih sredstava, rada bez profesionalno zaposlenih suradnika, još uvijek preuskog kruga aktivnih članova i suradnika te relativno slabog interesa javnosti za problematiku javne uprave. Iako ga ovi problemi i dalje prate, Institut je uspio održati prepoznatljivost i primjerenu aktivnost na hrvatskoj upravnoj sceni.

16. ožujka 2004. godine na Izornoj skupštini izabrana su, u skladu sa Statutom, nova tijela koja će upravljati Institutom u sljedeće dvije godine. Za predsjednika Instituta ponovno je izabran prof. dr. Željko Pavić, predstojnik katedre upravne znanosti Pravnog fakulteta u Zagrebu. Za glavnog tajnika Instituta izabran je Zoran Pičuljan, veleposlanik u Diplomatskoj akademiji Ministarstva vanjskih poslova. Za članove Tajništva Instituta izabrani su Marica Dančulović, pomoćnica predstojnika Ureda državne uprave Karlovačke županije, Dunja Jurić Knežević, sutkinja Upravnog suda Republike Hrvatske, prof. dr. Ivan Koprić, pro-

* Zoran Pičuljan, glavni tajnik Instituta za javnu upravu.

fesor upravne znanosti Pravnog fakulteta u Zagrebu, Davor Ljubanović, voditelj Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika Središnjeg državnog ureda za upravu, Pavle Matičić, načelnik Sektora upravne inspekcije Središnjeg državnog ureda za upravu, Edmond Miletić, zamjenik državnog tajnika Središnjeg državnog ureda za upravu, Marin Simunić, zamjenik pročelnika Ureda za opću upravu Grada Zagreba, i mr. sc. Ivan Šprajc, asistent na katedri upravnog prava Pravnog fakulteta u Zagrebu. U Nadzorni odbor izabrani su Davorin Mlakar, Jasna Prka i Gordan Radin.

Sanja Nimac će i dalje obavljati administrativne poslove Instituta.

U skladu s usvojenim smjernicama rada za 2004. godinu, na sjednicama Tajništva raspravljalo se o brojnim pitanjima javne uprave te organiziralo djelovanje Instituta u 2004. i 2005. godini.

Neke od važnijih aktivnosti Instituta navodim u nastavku.

1. U zagrebačkoj Staroj gradskoj vijećnici organizirane su tribine o aktualnostima u javnoj upravi:

“Primopredaja vlasti – nova zakonska rješenja”, 28. travnja 2004. godine. Predavač: prof. dr. Ivan Koprić;

“Neposredni izbor župana, gradonačelnika i općinskog načelnika – slovenska iskustva i hrvatske dileme”, 9. lipnja 2004. godine. Predavači: prof. dr. Gorazd Trpin, profesor Pravnog fakulteta u Ljubljani, i prof. dr. Ivan Koprić, uz sudjelovanje Antuna Palarića, državnog tajnika Središnjeg državnog ureda za upravu;

“O prijedlogu Zakona o državnoj službi”, 18. studenoga 2004. godine. Predavači: Edmond Miletić i mr. sc. Gordana Marčetić, asistent Pravnog fakulteta u Zagrebu;

“Europeizacija hrvatske uprave – potrebe i mogućnosti”, 27. siječnja 2005. godine. Predavači: mr. sc. Anamarija Musa, asistent Pravnog fakulteta u Zagrebu, i dr. sc. Neven Šimac, upravni ekspert i konzultant iz Pariza;

“Regionalizam i regionalni razvoj”, 25. veljače 2005. godine. Predavači: Vedran Đulabić, Pravni fakultet u Zagrebu, i mr. sc. Marko Trnski, Fakultet političkih znanosti u Zagrebu.

Tribine je posjećivalo u prosjeku šezdesetak sudionika. Moderirao ih je Zoran Pičuljan.

Od ožujka do lipnja 2005. održat će se sljedeće tribine: “Edukacija u upravi”; “Nezavisna regulacijska tijela”; “Aktualnosti upravnog sudovanja” i “Načela i moguća rješenja novog Zakona o općem upravnom postupku” na kojima će problematiku izložiti prof. dr. Ivan Koprić, Davor Ljubanović, suci Upravnog suda Republike Hrvatske i prof. dr. Dragan Medvedović.

Na osnovi tonskih zapisa Institut će tiskati Zbornik predavanja i rasprava s tribina.

2. Kako bi se razriješili problemi u vezi s redovitim izlaženjem časopisa “Hrvatska javna uprava”, Institut je 31. ožujka 2004. godine sklopio ugovor o suna-

kladništvo s Narodnim novinama d.d. Odlukom Tajništva Instituta za glavnog urednika ponovno je izabran prof. dr. Dragan Medvedović, a za tajnika uredništva ponovo mr. sc. Ivan Šprajc. Sastav Uredništva dijelom je promijenjen, a Dopisno uredništvo dopunjeno je novim uglednim stranim znanstvenicima.

Osim brige o kontinuiranom izlaženju časopisa, Uredništvo će nastojati osigurati i veću zastupljenost stručnih članaka u njemu.

3. Tajništvo Instituta donijelo je odluku o održavanju godišnjeg savjetovanja i pripremlilo njegov okvirni program. Budući da je u tijeku modernizacija hrvatske državne uprave i njeno usklađivanje s europskim standardima, ocijenjeno je da bi ta problematika bila zanimljiva široj upravnoj publici. Na savjetovanju (za sada pod radnim naslovom "Državna služba"), analizirala bi se dosadašnja upravna i sudska praksa na području službeničkog zakonodavstva, prikazala bi se rješenja novog Zakona o državnoj službi, način i dinamika njegove provedbe te komparativna rješenja i iskustva u uređivanju državne službe. Institut organizira savjetovanje u suradnji sa Središnjim državnim uredom za upravu i Narodnim novinama tijekom lipnja 2005. godine (a ako Zakon, koji je u Hrvatskom saboru prošao prvo čitanje, ne bude donesen do kraja travnja 2004., savjetovanje će se održati u rujnu iste godine). Radovi sa savjetovanja objavit će se u "Hrvatskoj javnoj upravi".

4.a) Za izravniju i bržu komunikaciju s članstvom i zainteresiranom javnošću Institut je otvorio privremenu e-mail adresu: free – zg. htnet.hr/iju. Na njoj se nalaze osnovne informacije o Institutu i njegovu radu. Članstvo, budući članovi i suradnici mole se da svoje ideje i prijedloge koje smatraju korisnima za hrvatsku javnu upravu proslijede Institutu.

4.b) Uključivanje što šireg kruga stručnjaka iz cijele države u rasprave o pitanjima uprave nastojat će se ostvariti i kroz decentralizaciju rada Instituta. Stoga je Tajništvo pokrenulo postupak osnivanja podružnica Instituta u Osijeku, Rijeci i Splitu.

5. Nakon dugogodišnjih odgađanja Tajništvo Instituta na svojoj sjednici od 27. listopada 2004. godine donijelo je odluku o članarini. Članarina iznosi dvije stotine kuna godišnje (plativo u dvije rate po sto kuna – prva do 1. lipnja, a druga do 1. prosinca). Umirovljenici su oslobođeni plaćanja članarine. Potonja se uvodi kako bi se pokrili barem troškovi vezani uz administrativne poslove i komunikaciju Instituta.

Smatram potrebnim dopuniti ovaj kratki prikaz važnijih aktivnosti s dva zaključka Instituta iz područja edukacije, vjerojatno najvažnijeg dijela u procesu dugoročnog razvoja i modernizacije uprave:

1. Tajništvo Instituta podržalo je zaključke sastanka katedri za upravno pravo i upravnu znanost hrvatskih pravnih fakulteta o potrebi zadržavanja oba predmeta (upravnog prava i upravne znanosti) u reformi nastavnih programa na pravnom studiju koja je upravo u tijeku. Obrazloženje za ovu potporu utemeljeno je ne samo na hrvatskoj tradiciji već i na suvremenim tendencijama u obrazovanju stručnjaka za javnu upravu na pravnim fakultetima ili posebnim visokim učilištima za javnu upravu. Izučavanje ovih predmeta na tim se učilištima ne dovodi u

pitanje, već se osim njih u studij uvode i novi predmeti primjereni upravi suvremenog društva.

2. Tajništvo Instituta zaprimilo je i dopis Udruge studenata upravnog studija Društvenog veleučilišta u Zagrebu u kojem se obrazlažu problemi nemogućnosti nastavka studiranja nakon završenog trogodišnjeg studija, kao i stjecanja stručne sprema koja studentima toga studija ne daje jednake uvjete u usporedbi s ostalim studentima za prijam u službu u upravnim tijelima. O ovom pitanju Institut će otvoriti raspravu na tribini posvećenoj edukaciji u upravi, a potom i pomoći studentima da se o njihovoj inicijativi izjasni visokoškolska javnost i nadležno ministarstvo.

Školovanje za upravnu službu kao i stalno usavršavanje u upravnoj službi ostaju važne i trajne zadaće kojima će Institut posvećivati osobitu pozornost.

Redovito izlaženje časopisa, stalne mjesečne tribine i tradicionalno godišnje savjetovanje o aktualnostima iz upravne prakse i teorije čine nam se mogućom trajnom i provedivom jezgrom programa Instituta. Međutim, u okolnostima u kojima Institut djeluje, ni ove, za upravnu struku minimalne potrebe, nisu izvedive bez angažmana većeg broja upravnih stručnjaka. Uz snažnu upravnu znanost koja u Hrvatskoj djeluje treba pokušati "probuditi" kvalitetne upravne stručnjake u upravnim tijelima i poticati ih da na odgovarajući način (pisanjem stručnih članaka, raspravama o stručnim pitanjima, prijedlozima upravljačkim strukturama) doprinesu položaju i daljnjem razvoju hrvatske javne uprave. Stoga će glavni napor Tajništva Instituta u sljedećih godinu dana biti usmjeren na aktiviranje stvaralačkih potencijala članstva i pronalaženje novih kreativnih suradnika.

U rad Instituta uključivat će se zainteresirani mladi i educirani upravni stručnjaci. Njihova aktivna uloga važna je u procesu profesionalizacije i većeg uvažavanja upravne struke. Institut kao udruga upravnih stručnjaka također će pokušati iznaći način vrednovanja i priznavanja doprinosa onih vrsnih pojedinaca koji su svojim dugim djelovanjem ili značajnim djelima bitno pridonijeli unapređenju upravne struke.

Nažalost, tijekom 2004. i 2005. godine preminula su dvojica izvrsnih upravnih znalaca i članova Instituta, dr. sc. Željko Dupelj, dugogodišnji službenik i ekspert hrvatske uprave, i dr. sc. Ivo Borković, redoviti profesor upravnog prava na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

Institut za javnu upravu uz veliku zahvalnost za njihov iznimni doprinos promicanju uprave, osobito upravnog prava, svoje će istaknute članove, drage ljude i izvrsne pravnike zadržati u trajnom sjećanju.